

Kahden kerhon kasvatti – Elias, OH2EP

Jari Jussila, OH2BU; oh2bu@oh3ac.fi
Juhani Horelli, OH3ZQ; oh3zq@sral.fi

Keski-Uudenmaan Radioamatöörit, OH2AP; esitteli toimintaansa Järvenpää-päivillä ”Jannella” toukokuussa 2015. ”Janne” on puolivirallinen nimitys keskellä kaupunkia olevalle kävelykadulle, Sibeliuksenkadulle. Ja kerhon aiempi nimi olikin Järvenpään Radioamatöörit ry.

Kerhon CW/SSB-säpinäesittelyä tuli kuuntelemaan 12-vuotias Elias. Poika hypisteli laitteita, katseli ja jutteli hyvän tovin ja päivän loppuksi vielä autteli aseman ja antennin purkamisessakin. Elias imi kaiken tiedon minkä esittelystä saat-
toi saada. ”Silloin mun sydän jäi tähän harrasteeseen”, kertoi hän myöhemmin ensikohtaamisesta radioamatööriharrastuksen kanssa.

Tärkein imetty tieto oli kuitenkin varmaan se, että kerhoillat pidetään tors-
taisin kello 18 Seurojentalon yläkerrassa. (Kartanontie 20, Järvenpää. Keltainen talo mäen päällä, kerhotila yläkerrassa.)

Elias tulikin käymään jo seuraavassa

kerhoillassa kahden kaverinsa kanssa. Nuoren pojan luontainen ujous kaikkosi pian ja hän ryhtyi tekemään kysymyksiä, joihin vastauksia kerhon vanhimmatkin joutuivat hetken miettimään.

Kerhon kesäleiriltä ensimmäinen oma rigi

OH2AP järjestää perinteisesti syyskuisin leirin Rusutjärven rannalla Tuusulassa. Niin viime syksynäkin, leirin tosin ollessa tavanomaista juhlavampi, olihan kyseessä kerhon 50-vuotisjuhlaleiri.

Ja leirillä oli tietenkin myös pieni kirpputori. Kirpputorilla oli myynnissä alle viikkorahan maksanut pieni kiinalaisvas-
taanotin. Eliakselle oli itsestään selvää, että viikkoraha on tarkoitettu juuri tämän laitteen ostamista varten. OK. Nyt hän oli jo puoliksi radioamatööri – oli vastaanotin – mutta lupa vain puuttui!

Leirillä oli myös Jari, OH2BU. Sekä kerhon jäsenenä että tuomassa Lahden Radioamatöörikerho ry:n, OH3AC; ”on-
nittelutulppaanit” 50-vuotiselle naapuri-
kerholle.

Saunan lauteilla – samalla kun saunan pukuhuoneessa olevasta rigin kovaäänisestä kuului SAC-kilpailun sanomavaihtoa – Elias tuskaili miten saisi tutkinnon suori-
tettua ja pääsisi ihan oikeasti käyttämään rigiä ja pitämään yhteyksiä. Jari, OH2BU; mainitsi, että Lahdessa, OH3AC:lla – siis ihan vieressä – alkaisi kahden viikon päästä kurssi. Kontestiaseman rytkessä katsottiin jo yhdessä valmiiksi Viestintä-
viraston listalta, minkälaisia tunnuksia olisi tulossa OH2EWx, -EXx, -EYx ja -EZx-sarja eivät juuri innostaneet, mutta ... kas kas ... ”OH2EP” – Eliaksen nimikir-
jaimet – olisivat vapaana... Elias kuunteli ja huulista saattoi lukea jo hiljaiset ”kaks eemeli paavo... kaks eemeli paavo” ... ja miettiä katse....

Kurssille Lahteen

Muutamaa päivää ennen kurssin alkua tulikin Lahteen vahvistus, että Elias tulee mukaan kurssille. Hän olikin kym-

menpäisen kurssin nuorin, mutta myös positiivisesti puheliain – hän ”uskalsi” kysyä, jos joku asia jäi epäselväksi. Koska kurssi-illat loppuivat vasta klo 21.00 ja usein keskustelut jatkuivat tämän jäl-
keenkin, kerholaiset veivät Eliaksen aina autolla vuorotellen kotiin Järvenpäähän. Nuorta, vaikkakin ikäisekseen kypsää poikaa ei mielellään päästä yksin junaan iltamyöhällä.

Kurssi meni hienosti ja jo toisena kurssi-iltana pidetty K-moduulin tutkinto meni myös kirkkaasti läpi. Vaikka mää-
räykset ovat kimurantteja ja liikenteen kysymykset joskus monimuotoisia, eivät ne juuri tuottaneet ongelmia. Elias vas-
tasi nopeasti ja varmasti kaikkiin kohtiin ja palautti paperin tarkastettavaksi, kun muut vielä kirjoittivat nimiään papereihin.

K-moduuli helposti läpi, T1 alkoi jännittämään

T1 eli tekniikan opiskelu oli jo vähän monimutkaisempaa ja melko usein asiat tuntuivat menevän ”vähän yli hilseen”. Ei pelkästään siksi, että vastusten rinnan-
laskemisessa tarvittavaa käänteislukua tai puiMuri:ssa tarvittavaa neliöjuurta ja potenssia ei koulussa ole vielä opetettu. Elias jaksoi kuitenkin kuunnella ja yrit-
tää, mutta silloin tällöin keskittyminen herpaantui. Sen huomasi siitä, että hän näpytteli kännykkää piilossa pöytälevyn alla.

Tutkintoa edeltävällä kurssikerralla Elias sanoi olevansa ”ihan hermona” tutkinnosta eikä pystyvänsä edes öisin nukkumaan. Muutamaa päivää ennen tutkintoa tulikin sitten viesti, että hän jättää 1. tutkintokerran väliin.

Pieni huijaus auttoi tutkinnon läpi

Jari sopi Anu-äidin kanssa, että tämä maksoi Eliaksen tutkintomaksun salaa. Jari jakoi kaikille tutkintopaperit mutta sanoi Eliakselle että ”tämä on nyt ihan vain harjoitustentti, pidetään oikea tentti sitten viikon päästä, niin kuin halusit.”

Elias ryhtyi vapautuneena, ilman paineita, täyttämään nopeasti plussia ja miinuksia paperiin. Kun ensimmäinen sivu oli vastattu ja kysymykset tuntuivat helpoilta, hän huusi innostuneena ”Hei, eik’s tätä mitenkään saa enää oikeaksi tutkinnoksi?” No, sitähän se oli koko ajan ja tarkastuksen jälkeen Elias meni kirkkaasti läpi. Onnesta tärisevä poika soitti ensimmäisenä kotiin ja tuli huulet

*Hymyilevä Elias, OH2EP; tutkinnon men-
tyä läpi! Kuva: OH2BU.*

mutrussa sanomaan hymyillen "Hei, te huijasitte mua yhdessä!"

Lahdessa on kurssien lopuksi tapana, että kurssilaiset kokoontuvat vielä kerran tutkinnon jälkeen yhteen ja käydään läpi vapaamuotoisesti kaikkea harrastukseen liittyviä asioita. Eliaksen toivomus viimeiselle kokoontumiskerralle olikin, "että nyt ei enää mitään puheita eikä esitelmiä, tehdään jotakin, juotetaan vaikka joku laite!"

Sähkötyssummeri tinaamalla kokoon

No, viimeinen kerta meni juottamatta – mielenkiintoista asiaa kun oli paljon – mutta Elias sai Lahden kerholt lahjaksi sähkötyssummerin rakennussarjan. Järvenpään kerhoillassa Paavo, OH2BBZ; opasti Eliasta tinaamaan kokoon elämänsä ensimmäisen laitteen ja se lähtikin heti toimimaan! Taa-ti-taa-ti taa-taa-ti-taa

Järvenpään kerholla Eliakselle luvattiin myös antenniapua ja lainaksi sopiva HF-transceiveri, joka varmaan tuleekin heti käyttöön, kunhan perheen muutto uuteen kotiin on hoitunut. Uuteen pihaan sopivaa antennia jo hahmotellaan. Siihen saakka Eliaksen tapaa OH2AP:n kerhoilloista ja kerhon 70 cm:n toistinasemalta! Mutta täpinöissään poika on ihan varmasti odottaessaan ekaa HF-kusoa omalta asemalta!

MUUT LEHDET

LED-lamppujen synkät salaisuudet

Jari Jokiniemi, OH3BU
oh3bu@sral.fi

QST November 2015 aloittaa tuote-esitelyjen vyöryllä. Laitteita ovat "Yaesu FT-991 HF/VHF/UHF Transceiver", "Icom-2730A Dual-Band FM Transceiver", "LNR recision LD-5 QRP Transceiver", "Elecraft KSYN3A Synthesizer Upgrade for the K3 HF/VHF Transceiver", "M2 6M-1K2 High-Power 6 Meter Amplifier", "SARK-110 Vector Impedance Antenna Analyser" ja "SCS Tracker/DSP TNC for HF APRS". Lisäksi selostetaan suosittua italialaisen laitealustan "Introduction to the Arduino Microcontroller" toimintaperiaatteita. Eräs Arduinolla tehty projekti on "The Digital Fist Recorder, Play back Morse code messages in your own fist with this Arduino-based recorder", jonka idea on saada automaattivain tuottamaan perinteiseltä sähkötyssavaimelta kuulostavaa titausta. Kaikkea sitä. Amerikkalaiset kokeilevat kaupallista tekniikkaa 3,4 GHz alueella runkoverkon tekemiseen otsikolla "High-Speed Wireless Networking in the UHF and Microwave Bands".

Kuukautta uudempi **QST December 2015** pohtii pääkirjoituksessaan "Of Frogs and Canaries", että radioamatöörien ei tule tuudittautua rauhaan, vaikka datasähkön kaltaisia kenelle tahansa täysijärkiselle ilmeisen törkeitä ympäristörikkoksia ei koko ajan silmille hyppisikään. Pikku hiljaa hivuttautuva radiotaajuuksien saastuminen on pitkän päälle yhtä vakava asia, ja eräs sen ilmenemismuoto on huonosti rakennetut LED-lamput, joista valmistaja on tahallaan jättänyt pois häiriösuodattimet. 630 metrin alueen antennin rakentaa "Orthogonal Loops - A Medium Wavelength Receiving System". Laite-esittelystä ovat "MFJ-226 Graphical Antenna Impedance Analyzer",

"SSB-Electronic MHP-200 and MHP-70 VHF/UHF Preamplifiers and CXW-2004B Sequencer", "Down East Microwave 2MLDPA75 2 Meter Amplifier" ja albandien kuunteluantenneille sopiva "DX Engineering DXE-RG-5000 and DXE-RG-5000HD Receiver Guards".

Mitä yhteistä on Intian kansalaisen karkottamisella USA:sta, rakettien räjähdyksissä kiinalaisille annetuilla teknisillä tiedoilla ja radioamatöörien satelliiteilla? **The AMSAT Journal September/October 2015** kertoo kiehtovan lakitarinan "Implementation of the International Arms Export Control Act of 1976".

Italian **RadioRivista 10/2015** on nuorisoeerikoisnumero. Nuoret radioaalloilla teemasta on useita artikkeleita: "YOTA? Una buona idea che ha fatto cambiare idea", "La voce giovane della IARU: Successo entusiasmante", "E chi lo sapeva? La settimana migliore della mia vita", "Più Young di così! Fidatevi, giudicate dai loro sorrisi", "Gabriele, come fare carriera dopo aver messo un paio di cuffie" ja "Il mio YOTA rivisto alla moviola: un'emozione infinita". No onhan jotain vanhemmillekin, eli "HST Cup of Nations 2015, il podio e l'inno di Mameli" kertoo nopean sähkötyksen maailmanmestaruuskisoista, joissa konkarit jyräsivät. Ei enää ihan nuorta väkeä ovat myös kilpailijat "Madeira Island e CR3L/CQ3L/CT9L Team". Kuukautta uudemmasta **RadioRivistasta 11/2015** poimin esiin tarinan kaikujen mittailuista "La curiosità aguzza l'ingegno: studio sugli Echi Long Path". Lisäksi kiinnitän huomiota italialaisen nettikaupan (<https://www.futurashop.it/>) mainokseen, jossa kaupataan Arduino-yhteensopivaa mikrokontrolleria nimeltään Fishino, jonka tekee mukavaksi, että siihen on integroitu WiFi-tuki ja MicroSD-kortinlukija.

CQ DL 12/2015 pohtii nettimo-

deemin häiriöitä otsikolla "Wie reagiert VDSL auf Amateurfunk-Signale?" No, eipä tästäkään muuta käteen jää kuin, että eikö sitä valokuitua nyt voisi viimein saada tänne Suomen toiseksi suurimman kaupungin perukoillekin. Siis jo ennen seuraavaa laajempaa viemäriputkiremonttia, joka tapahtunee noin 40 vuoden kuluttua. Laite-esittelystä on hullunhalpa vastaanotin "SDRplay - SDR der neuen Generation". Omatoimiselle rakentajalle tarjolla on rajoittuneempi "Leistungsstarker Rx für das 630-m-Band". Pienimuotoinen rakennusprojekti on myös "Der Morsetrainer", johon tarvitaan oleellisesti ottaen vain yksikapselimikro ja tietokoneen näppäimistö. Jos nurkissa sattuu lojumaan useampia trappiyageja, niin huomionarvoinen vaihtoehto on yhdistää niitä toisiinsa vielä useamman alueen trappiyageiksi, kuten tekee "3-Element-Beam auf 17 und 12 m erweitert". Pikkuisen täytyy trappeja tietysti säätää.

Useimmat muistanevat joululahjoina niin suositut elektroniikan kokeilusarjat, joissa yleensä oli kasa irtokomponentteja sekä jonkinlainen koekytkentäalusta, johon komponentit sai kiinni ilman työkaluja tai korkeintaan ruuvimeisseliä käyttäen. Nyt on tälläkin alalla jotain uutta. **CQ DL 1/2016** esittelee kokeilupaketin "Brick'R'Knowledge, Modular lernen", jossa komponentit on pakattu pieniin tulitikkurasian kaltaisiin koteloihin, joiden reunoilla on kasa liittimiä. Kytkeminen tapahtuu siis hieman samaan tapaan kuin Legoilla rakentelu. No en tiedä, onko tämä sen parempi systeemi kuin aiemmat, mutta lehdessä on joka tapauksessa pari näillä palikoilla tehtyä kytkentää eli "Rx mit einer Mischerstufe" ja "Netzwerkanalyse mit Bricks realisiert". Tavanomaisempaa tee-se-itse-linjaa edustavat "Vielseitig nutzbar zwischen 144 und